

Oddział II.

Nr 23648 II. Inf. II. A.

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ

Belweder.

W ślad tut. Nr. 23629/II. Inf. II. A. z dnia 6. IX. r. b. podaję dalsze szczegóły operacji tureckich w Azji Mniejszej:

Dnia 7. IX. r. b. wzięcie Brussy przez Turków było kwestją godzin. Północne skrzydło tureckie zajęło Gemlik nad brzegiem ~~xxx~~ morza Marmara i Panderne. Miasto Some grecy, cofając się, podpalili. Całe lewe skrzydło greckie cofa się w popłochu na Pergamę, która, według ostatnich wiadomości ma już być zajęta. Są również pogłoski o zajęciu Magnezji/Magnissa/. Jazda turecka idzie na Smyrnę, której upadku oczekują w Konstantynopolu lada chwila. W kierunku na Magnezję stwierdzono wzięcie Bude-mishu i Salihly. W walkach w rejonie Uszaku wzięto do niewoli naczelnego dowódcę wojsk greckich, gen. Trikupisa, 2 generałów - dowódców armji, przeszło 400 oficerów i 10.000 żołnierzy. Rejon, zajęty przez Greków, a przytykający do strefy neutralnej Konstantynopola, został opuszczony przez armję grecką i zajęty przez żandarmerję konstantynopolitańską.

W załączeniu: szkic sytuacyjny -

*oraz mapa Rosji*

SZEF ODDEŁU II. SZTABU GEN.:

W Z.

*Ulrych*  
ULRYCH MAJOR.



SZTAB GENERALNY - ODDZIAŁ II.

Nr. 2369/II. Inf./II. A.

Tel. wezw. Nr. 137.

DO  
ADJUTANTURY GENERALNEJ.

Nasutek niedojcia do definitywnego porozumienia w sprawach Bliskiego Wschodu za podroednictwem rokowań, zainicjowanych konferencją trzech ministrów Ententy w dniach 23.- 26. marca r. b., oraz, nasutek nieprzejednanego stanowiska Londynu wobec przewidywanych konferencji w Wenecji/niadana podróz Pethy-boy'a do Londynu/ rząd Angory zdecydował się zakatwić sporne sprawy w Azji Mniejszej z bronią w ręku.

Armja grecka, zajmująca silnie stanowisko wzdłuż linii kolejowej Eskishir-Afium-Karahissar, dotychczas się po nieudanej ofensywie na Angorę we wrześniu z r., opierała się prawem swem skrzydłem o rzekę Meandry, co stwarzało, ogólnie biorąc, bardzo silną pozycję obronną. Na północy istniał wyprawdzie skazy punkt, broniony przez 3. i 11. dywizję grecką, między Billedjik a miasteczkiem Gemlik, nad morzem Marmara, lecz, według oficjalnych sprawozdań greckich za ostatnie pare miesięcy, nie saszko na tym odcinku nic takiego, co by wskazywało na przygotowanie tam ofensywy.

Przez pierwsze dwie dekady sierpnia r. b. panował na froncie Azji Mniejszej spokój absolutny i poza utarczkami patrolów komunikaty obu stron nie nosiły donosiki o nicsem. Dłtwo greckie, zaabsorbowane swymi projektami zajmowania Konstantynopola, przerzucił w lipcu część swych sił do Tracji Wschodniej, co najdotbitniej wskazuje na zupełną jego nieświadomość co do zamiarów przeciwnika. Jeśli chodzi o nastroj w armji, to po stronie greckiej dawają się oddawna zauważyć objawy rozprętenia, odswierciodlający się w meldowanych przez komunikaty tureckie poddawaniach się poszczególnej żołnierszy greckich bez walki.

Dnia 20. sierpnia r. b. rozpoczynają się w dolinie rzeki Meandry jak również na skrajnie lewym skrzydle armji greckiej silniejsze utarczki patroli. Dłtwo tureckie usiłuje jeszcze maskować swe

istotne zamiary, komunikując półoficjalnie dnia 21. sierpnia, że chodzi tu prawdopodobnie o walki lokalne. Wreszcie dnia 25. sierpnia rozpoczęła się uderzenie tureckie, zakrojone na najszerszą skalę i skierowane na skrzydła głównej linii obronnej greckiej Eskishehir-Afium Karahissar, a mianowicie na wspomnianym wyżej odcinku 11. i 3. dywizji greckiej na północy, oraz na 12., 5. i 1. dywizje, stojące na odcinku Afium Karahissar.

Komunikat grecki z 28. sierpnia rb. donosi i opuszczeniu przez греków Afium Karahissar, co było równoznaczne z odcięciem jedynej linii kolejowej, prowadzącej z Eskishehir do Smyrny. Jednocześnie na północy zdobyli Turcy Billedjik i rozpoczęli/według komunikatów greckich 10-ma dywizjami/bitwą przełomową pod Kara-köi.

Dnia 31. sierpnia rb. bitwa była całkowicie wygrana przez Turków. Dnia 30. tegoż miesiąca, kombinowanym atakiem od wschodu i południa, zdobyty został Uszak, ważny punkt koncentracyjny i miejsce postoju rezerwy strategicznej prawego greckiego skrzydła. Tym sposobem została złamana druga linja obronna grecka, idąca od Uszaku do Brusy, zwłaszcza, że informacje doniosły o złamaniu oporu greckiego na północy całkowicie i o szybkim zbliżaniu się Turków do tego ostatniego miasta.

Oczywistą jest rzeczą, iż, wobec tych skrzydłowych ataków, centrum greckie musi iść odejść z umocnionych pozycji pod Eskishehir na zachód. Tym sposobem cały front grecki został wypchnięty z jego zasadniczych pozycji i znajduje się obecnie w odwrocie.

Miarę powagi położenia armji greckiej jest wysłanie do Smyrny z Konstantynopola trzech krążowników koalicyjnych dla ochrony chrześcijan w tamtym mieście, co dobitnie stwierdza liczenie się w kołach koalicyjnych w Konstantynopolu z możliwością szybkiej utraty przez греków tego miasta.

Powszechnie przewidywana jest niemożliwość utrzymania się греków w Azji Mniejszej i w prasie zachodnio-europejskiej roztrząsana jest tylko kwestja lepszego lub gorszego przeprowadzenia przez греków ewakuacji armji z kontynentu azjatyckiego. -

Otrzymania:

Adj. Gen., Gab. Min., Szef Sztabu Gen., I. i II. Zast. Szefa Sztabu Gen. B. Sz. R. Woj. i M. S. Zagranicznych.

SZEF ODZIAŁU II. SZTABU GEN.:

w z.

Ulrych  
Major.

